

Kok

De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

De vergadering wordt enige minuten geschorst.

De **voorzitter**: Ingekomen is een beschikking van de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende aanwijzing van de heer Stoffelen tot lid van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad.

Ik stel voor, deze beschikking voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is opgenomen aan het eind van deze editie.)

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Instelling van een vast college van advies van het Rijk op het terrein van het landelijk gebied (Wet op de raad voor het landelijk gebied) (24642);**

- **Instelling van de Raad voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Wet op de VROM-raad) (24673).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het voorstel van rijkswet Wijziging van de rijkswet van 15 april 1994 tot wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden, met betrekking tot het vervallen van de algemene adviestaak van het Kapittel (24579, R1563).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Postma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Bij de vernieuwing van het decoratiestelsel waren de volgende doelstellingen aan de orde.

In de eerste plaats: democratisering, oftewel een evenwichtiger spreiding van decoraties over alle lagen van de bevolking, waarbij de toegekende graad niet afhankelijk is van de maatschappelijke positie van de decorandus, maar van de mate van verdienstelijkheid.

In de tweede plaats: doorbreken van automatismen in de decoratieverlening en de bijzonderheid van de verdiensten voor de samenleving centraal stellen.

In de derde plaats: meer aandacht voor vergeten groepen, zoals vrijwilligers, vrouwen, ondernemers en minderheden.

De vraag nu is of deze doelstellingen op dit moment bereikt zijn. Uit de eerste cijfers krijgen wij de indruk dat dit niet het geval is. Werden in voorgaande jaren gemiddeld 2500 koninklijke onderscheidingen uitgereikt, dan is dat aantal in het afgelopen jaar gedaald tot plusminus duizend. In de tweede plaats is het de vraag of de door mij genoemde groepen alle in gelijke mate voor een onderscheiding in aanmerking zijn gekomen. Is het niet zo dat sommige van de hier genoemde groepen in de vergetelheid zijn geraakt, juist omdat zij door het uitoefenen van hun functie niet in staat zijn om de vereiste extra verdienstelijkheid voor Nederland te realiseren?

Mijnheer de voorzitter! Wij hebben de indruk dat het decoratiestelsel nieuwe stijl een aantal onbedoelde effecten heeft opgeroepen. Het is niet ons voornemen om hier vanmiddag uitvoerig op in te gaan, omdat wij eigenlijk van mening zijn dat het een onderwerp is dat niet bij dit eenvoudige wetsvoorstel past, dat slechts beoogt de algemene adviestaak van het Kapittel voor de civiele orden aan de orde te stellen en te schrappen. Vandaar dat wij het bij deze enkele opmerkingen laten, met de toevoeging dat we het voornemen hebben uitvoeriger over dit onderwerp terug te komen bij de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken.

De heer **Wiegel** (VVD): Ook ik, mijnheer de voorzitter, zal niet uitvoerig spreken over deze wetswijziging, waarin wordt voorgesteld om de benaming Grootkruis te vervangen door Ridder Grootkruis. Grootkruis, zo schrijft de regering, is immers een ding. Misschien is het nu wel zo dat enkelen van diegenen die Grootkruis in een van beide ordes zijn, zich wat onprettig voelen, nu zij door de minister als ding zijn neergezet.

De vraag die wij in het voorlopig verslag hadden gesteld, daaraan aansluitend, was ook: hoe luidt de benaming van vergelijkbare onderscheidingen in andere landen? De minister antwoordt daar apodictisch op, dat ook in het buitenland de officiële aanduiding "Ridder Grootkruis" is. Hij verwijst dan naar Engeland en Frankrijk. Het is misschien niet zo passend wat ik nu zeg, maar ik heb toch de indruk dat dit een beetje selectief winkelen is. Ik heb wat in de oude papieren gekeken; in België luidt de formulering "het ereteken van Grootkruis wordt verleend" en in het land, waarvan wij in ons volkslied zingen dat wij de Koning ervan altijd geëerd hebben, wordt eenzelfde woordkeuze betracht. Ik vind die formulering – het ereteken van Grootkruis wordt verleend – dan ook fraaier dan die Ridder Grootkruis, die door de regering is gekozen. Maar er zijn belangrijker dingen in het leven. De politieke reden dat mijn fractie het verstandig vond, dat ik namens haar bij dit wetsontwerp het woord zou voeren, is gelegen in het feit dat wij niet gelukkig zijn met de invulling die aan het vernieuwde decoratiestelsel wordt gegeven.

Ons standpunt nog eens kort samengevat was dit. Verdwijnen van de medailles? Mee eens. Ook zijn wij het eens met het feit, dat er in de toekomst relatief minder overheidsdienaren en meer personen uit de particuliere sector gedecoreerd zouden kunnen worden. Alleen maar iemand onderscheiden omdat hij of zij voldoende zitvlees heeft bewezen te hebben? Daar moet een eind aan worden gemaakt.

Wat zien we nu? Dit jaar is er ter gelegenheid van Koninginnedag geen enkele onderscheiding op voorstel van het ministerie van Financiën gehonoreerd. Geen enkele burgemeester is onderscheiden,